

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายมุ่งศึกษาถึงแนวโน้มการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ในปี พ.ศ. 2550 โดยการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและวางแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้สอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพในการผลิตตำราทางการศึกษามากที่สุด โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ก. กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Purposive Sampling) โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการผลิตตำราทางการศึกษาที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. - นักบริหารหรือผู้ที่มีบทบาทในการวางแผนมหาวิทยาลัย
2. - กรรมการในโครงการการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. - อาจารย์ที่มีผลงานการเขียนตำราวิชาการ และอยู่ในวงการตำราวิชาการระดับ

อุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผู้วิจัยทำการเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติดังกล่าวโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 23 คน แล้วขอความร่วมมือในการวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว โดยผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นจาก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเข้าชี้แจงรายละเอียดด้วยตนเองเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย และความสำคัญในการตอบ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและวิธีการแต่ละขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทราบ ในที่สุดได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คน ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ซึ่งจำแนกตามหน่วยงานได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงการจำแนกผู้เชี่ยวชาญตามคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญจากคณะ	จำนวน(คน)
<u>สายวิทยาศาสตร์</u>	
1. คณะวิทยาศาสตร์	4
2. คณะวิศวกรรมศาสตร์	4
3. คณะแพทยศาสตร์	1
4. คณะทันตแพทยศาสตร์	1
5. คณะเภสัชศาสตร์	1
<u>สายสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์</u>	
6. คณะอักษรศาสตร์	2
7. คณะรัฐศาสตร์	2
8. คณะเศรษฐศาสตร์	1
9. คณะนิเทศศาสตร์	1
10. คณะครุศาสตร์	1
รวม	18 คน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือของการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย แล้วผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเขียนตำรา การผลิตตำราในระดับอุดมศึกษา และได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตตำราในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มากำหนดกรอบ ในการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. ด้านนโยบายการผลิตตำรา
2. ด้านการบริหารงาน
3. ด้านการดำเนินงาน
4. ด้านแนวโน้มการแต่งตำราของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย

5. ด้านรูปแบบตำรา
6. ด้านคุณภาพตำรา
7. ด้านการตลาดและการจัดจำหน่ายตำรา
8. ด้านปัญหาและอุปสรรค

จากกรอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยนำมาสร้างแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 จำนวน 8 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบตามความคิดเห็นอย่างอิสระ

2. แบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรกของผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคตแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 53 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบ โดยการให้น้ำหนักความเป็นไปได้ของข้อคำถาม

3. แบบสอบถามในรอบที่ 3 ผู้วิจัยนำคำตอบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของแต่ละข้อคำถาม แล้วสร้างแบบสอบถามฉบับใหม่ที่ใช้คำถามเดิมโดยเพิ่มตำแหน่งของมัธยฐานช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญคนนั้น ๆ ตอบในการตอบแบบสอบถามรอบที่ผ่านมา ให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนทบทวนคำถาม และคำตอบในรอบที่ 2 ของตนเองแล้วตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง

ในการตอบแบบสอบถามรอบนี้ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่แตกต่างไปจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด และพิจารณาว่าเห็นด้วยกับความสอดคล้องของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ หรือไม่ หากไม่เห็นด้วยก็ให้แสดงเหตุผลประกอบการยืนยันคำตอบเดิมที่อยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์นั้น

แบบสอบถามในรอบที่ 3 นี้เป็นรอบสุดท้ายของการถามในการวิจัยครั้งนี้ แปรผลจากคำตอบในรอบนี้ สรุปเป็นแนวโน้มของการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ปี พ.ศ. 2550

ค. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 3 รอบแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2540 และ ปี พ.ศ. 2550 แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากคำตอบในรอบแรกนี้ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2 แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 สเกล นำคำตอบในรอบที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของแต่ละข้อความแล้วแสดงตำแหน่งของมัธยฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบ

ในรอบที่ 2 ของแต่ละข้อความ เป็นแบบสอบถามในรอบที่ 3 จากคำตอบของแบบสอบถามในรอบที่ 3 ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ความแตกต่างระหว่างมัธยฐาน กับ ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ นำมาแปรผล ดังนี้

1. มัธยฐาน

จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 สเกล ให้นำหน้าหาคะแนนเป็น 5 ระดับ

ดังนี้

- 1 หมายถึง เป็นไปได้น้อยที่สุด หรือ เห็นด้วยน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เป็นไปได้น้อย หรือ เห็นด้วยน้อย
- 3 หมายถึง เป็นไปได้ปานกลาง หรือ เห็นด้วยปานกลาง
- 4 หมายถึง เป็นไปได้มาก หรือ เห็นด้วยมาก
- 5 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด หรือ เห็นด้วยมากที่สุด

ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัย กำหนดไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นไปได้น้อยที่สุด หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นไปได้น้อย หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นไปได้ปานกลาง หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยปานกลาง

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง ข้อความนั้นเห็นไปได้มาก หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

ค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 4.50 ขึ้นไป หมายถึง ข้อความนั้นเห็นไปได้มากที่สุด หรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

2. พิสัยระหว่างควอไทล์

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยการคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความที่มีค่าไม่มากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน และถ้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์จะมากกว่า 1.50

3. ฐานนิยม

ผู้วิจัยทำการหาค่าฐานนิยมของแต่ละข้อความ ในกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนน เท่ากันระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนี้ เป็นฐานนิยมของข้อความนั้นสำหรับในกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกัน จะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนี้เป็นฐานนิยมของข้อความนั้น

ในกรณีที่มีฐานนิยมมากกว่า 2 ค่า ผู้วิจัยจะไม่รายงานค่าฐานนิยมในข้อนี้

4. ความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าฐานนิยมของแต่ละข้อความแล้วนำมาหาค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมของแต่ละข้อความ เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินว่า ข้อความที่มีผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อความนั้น

ผู้วิจัยนำข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในแง่ของมัธยฐานฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์มาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตตำรา ซึ่งจะ เป็นสภาพของการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2550

ง. รายงานการวิจัย

การรายงานการวิจัย ผู้วิจัยจะรายงานการวิจัยแนวโน้มการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคต ในปี พ.ศ. 2540 และปี พ.ศ. 2550 ที่มีความเป็นไปได้มากจนถึงมีความเป็นไปได้มากที่สุด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา แยกสภาพการออกเป็นประเด็นต่างๆ แล้วพิจารณาว่า แนวโน้มการผลิตตำราภาษาไทยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอนาคตจะเป็นอย่างไร